

ČEKOSLOVANIJOS VADAI ISTRIGO MASKVOJ

Ališauskas, K. 11 2 68
 7312 S. Washtenaw Ave.
 CHICAGO, ILL. 60629

RUMUNIJĄ SEKANTI SSSR AUKA?

Sovietai traukia kariuomenę į Rumunijos pasienius, rumunai mobilizuoja jėgas rusus pasitikti ginklais

BUCHARESTAS. — Penktadienį, rugpjūčio 23 d., Rumunija šventė 24 metų sukaktį išsivadavimo iš nacių okupacijos ir tuo pačiu metu mobilizavo savo jėgas gintis nuo sovietų invazijos. Parado metu sostinėje pirmą kartą pasirodė 5,000 karių Ginkluotos Patriotų Gvardijos, kuri susiorganizavo prezidentui Nicolae Ceaucescu pašaukus praeitą trečiadienį. Visi ženklai rodo, kad sovietams okupavus Čekoslovakiją, Rumunija ir Jugoslavija pradėjo daliną mobilizaciją.

Tokios gvardijos organizavimas parodo, kad dabartinis Rumunijos komunistų režimas jaučiasi ganėtinai tvirtas organizuoti iš darbininkų, valstiečių ir intelektualų masinę liaudies miliciją.

Gvardija organizuojama tikslu perspėti rusus, kad Rumunija nebus užklupta kaip Čekoslovakija, o pasipriešins invazijai visomis karinėmis pajėgomis.

“Esame ramūs ir viskam pasiruošę”

Iš visos eilės Europos sostinių ateina žinios, kad sovietai pradėjo grėsmingą spaudimą į Rumuniją. Pirmasis tas žinias patvirtino Vakarų Vokietijos užs. reikalų ministras Willy Brandt Bonoje, dalyvaudamas Rumunijos ambasados priėmimo, kurį sovietų ambasadorius Semion Carapkinas boikotavo, Rumunijos ambasadorius Constantin Oancea pasakė: “Mes esame apsiginklavę ir pasiruošę. Mes esame ramūs ir viskam pasiruošę”, Šveicarijos štabo viršininkas Paul Gygli pasakė, kad Rumunija “ruošiasi visuotinei mobilizacijai”. Kiti panašūs pranešimai apie padidėjusį sovietų spaudimą į Rumuniją gauti iš Kopenhagos, kur Danijos apsaugos ministeris pareiškė, kad padėtis yra įtempta ir aliarmuojanti.

Raudonoji armija traukia į Rumunijos pasienius

Vakarų stebėtojai praneša iš Belgrado, Jugoslavijos, kad dideli kariuomenės ir karo pabuklių transportai pastebėti traukiant į Rumunijos pasienį. Bulgarij kariuomenės daliniai traukia į Rumunijos pietinį pasienį, o rusų karinės jėgos yra sukongcentruotos į pietus nuo Lvovo, arčiau Rumunijos šiaurinio pasienio. “Jei padėtis Čekoslovakijoje ir Rytų Europoje dar labiau pablogės, Rumunijai yra aiškus pavojus greičiausioje atėity susilaukti sovietų invazijos”, pasakė Gygli Šveicarijos parlamento komisijai.

Rumunijos ambasadorius pas Chen Yi

Rumunijos žinių agentūra Agerpress praneša, kad Rumunijos ambasadorius Pekine lankėsi pas vicepremyerą Chen Yi, su kuriuo turėjo “draugišką pasikalbėjimą” neskelbiamu reikalu. Ambasadoriaus vizitas sekė tuojau po to, kad raudonosios Kinijos premjeras Chou En-lai pareiškė, kad sovietų invazija į Čekoslovakiją “reikia svertimos intervencijos ir agresijos pavojų”.

PHILADELPHIA. — Generolas William Westmoreland, buvęs karo vadas Vietname, dabar JAV armijos štabo viršininkas, pareiškė, kad Demokratų partijos konvencijos metu jis numato pasmerkėjusią šiaurės Vietnamo ofensyvą prieš Pietų Vietnamą.

IŠ VISO PASAULIO

HAMPDEN, Mass. — Šio miestelio tarybai nutarus sunaikinti palaidų šunų perviršį, policija iš 795 šunų surinko 400, neturintys “dokumentų”. Pagal tvarką, tie šunys turi būti sunaikinti 10 dienų bėgyje. Policijos viršininkas William Joy laukia ligi paskutinės dienos, tikėdamasi įtikinti miestelio valdžią, kad šunims mirties sprendimą atšauktų.

PITTSBURGH. — 25 negrai, apsirengę afrikoniškais spalvotais marškiniais, miesto valdyboje sumušė policijos superintendente padėjėją John Kelly, kaltindami, kad jis liepęs policijai šauti į riaušinius praeitą antradienio naktį. Negrai Kelly puolė, kai šis jų kaltinimą pavadinu melu. Tai įvyko per mitingą, sušauktą pasitarti su negrų vadais, kaip suvaldyti plėšikavimus, padegiojimus ir akmenų į automobilius bei autobusus mėtymą, vykstančius Pittsburghe per pora paskutinių savaičių.

CHICAGO. — Dėl karščių didelė dalis vandens hidrantų miesto gatvėse yra atskumi, kad vaikų būriai galėtų atsigavinti ir vandeniui pažeisti. Dėl tos priežasties vandens suvartojimas nepaprastai yra padidėjęs. Praeitą trečiadienį per 24 valandas iš ežero buvo išpumpuota 1,630,670,000 galonų vandens, bet dar didesnio rekordo pasiekta liepos 16 dieną, kurią buvo išpumpuota 1,662,000,000 galonai.

PARYŽIUS. — Čekoslovakų ambasadorius Belgijai Vilem Pithart, kurs sovietų invazijos metu atostogavo savo gimtinėje Čekoslovakijoje, galėjo sugrįžti į savo postą tik dėl to, kad jo automobilis turėjo belgiškas numerio lenteles. Apie 300 sovietų tankų užstojo pravažiavimą, bet dėl svertimos valstybės automobilio jam buvo leista pravažiuoti. Ambasadoriaus žmona iš išgąsčio gavo lengvą širdies smūgį ir pasiliko.

Brežnevo darbas

PRAGA, Čekoslovakija. — Vienų čekų pogrindinio radijo siųstuvų pranešimu, čekoslovakų kompartijos vadas Aleksandras Dubček paskutiniame komiteto posėdyje, vykusiame sovietų tankams mieste bildant, ašarodamas pareiškė: “Visą savo amžių pragyvenau kaip Sovietų Sąjungos draugas ir drauge su rusais dirbdamas”.

Dubčekas gavęs iš sovietų komunistų boso Leonido Brežnevo laiška, kuriame šis Dubčeką pavadinęs “išdaviku” ir apkaltinęs Bratislavos ir Ciernos susitarimų sulaužymu.

Keli pogrindiniai čekų radijo pranešimai skelbia, kad Dubčekas, kurį sovietai suareštavę kažkur išsivežė, jau nebėra gyvas.

Viceprezidentas Hubert H. Humphrey ir jo žmona Muriel džiaugiasi trim savo anūkais. Aplinkui stovi viceprezidento vaikai ir jų žmonos.

ORGANIZUOJA POLITINĘ PARTIJĄ

Meksikos studentų ir jaunų profesionalų sąjūdis

MEKSIKOS MIESTAS. — Studentai ir jaunų profesionalų grupės išleido atsisaukimą ryšium su naujos politinės partijos organizavimu. Atsisaukime išdėstoma, kodėl tokia partija yra reikalinga. Būriai studentų ir profesionalų jau sudarė savo rūšies veikimo brigadas, kurių pareiga bus aplankyti dirbtuves ir darbininkų gyvenamus kvartalus, aiškinant kitą penktadienį rengiamos demonstracijos tikslą.

Prieš tris savaites Meksikos Mieste buvo surengta milžiniška protesto demonstracija, kurioje dalyvavo tūkstančiai jaunuolių, daugiausia studentai ir aukštesniųjų mokyklų mokiniai. Kai pirma demonstracija buvo išvaikyta, tai kitą dieną buvo surengta nauja, dar didesnė demonstracija. Ji susilaukė irgi tokio pat likimo: policijos ir kariuomenės buvo išvaikyta, o jos vadai areštuoti.

Tai dar labiau sukiršino jaunuolius, kurie kaltina valdžią vartojimu brutalizmo ir laisvųjų konstitucijos garantuojamų teisių. Susidariusi studentų ir jaunuolių sąjūdis vadovėybė iššaukė senatorius debatus. Tokį pat iššaukimą padarė ir prezidentui Gustavo Diaz Ordaz.

Kai tie tokiose debatuose atsisakė dalyvauti, tai jaunuolių vadovybė paskelbė laikraščiuose apmokamą skelbimą, kviesdama visuomenę organizuoti naują politinę partiją. Atsisaukime nurodoma, kad dabartinė Revoliucinė partija visiškai paneigė tuos principus, kuriais buvo pagrįsta 1910 m. revoliucija.

Esą, toji partija nebesiskaito su žmonių valia ir įvedė diktatūrinę tvarką. Todėl, esą, ir susidarė būtinas reikalas steigti naują politinę partiją, kuri rūpinųsi krašto ekonominiiais, socialiniais ir švietimo reikalais. Naujosios (jaunimo) steigiamasis susirinkimas numatomas laikyti rugsėjo 26-28 dienomis.

Dabargi dedamos visos pastangos, kad kitą penktadienį organizuojama demonstracija kaip galima geriau pasisektų. Organizatoriai tikisi, kad demonstracijos dalyvaus per 100,000 žmonių.

CHICAGO. — Vėl prasidėjo nelegalus autobusų vairininkų streikas. Streikuoją beveik išimtinai negrai vairininkai, kurie reikalauja didesnės reprezentacijos unijos vadovybėje.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

WASHINGTONAS. — Buvusio prezidento Eisenhowerio padėtis tebėra labai kritiška.

CHICAGO. — Šiandien Amfi-teatre prasidėjo Demokratų partijos nacionalinė konvencija, kurios svarbiausias tikslas bus priimti partijos rinkimine platformą ir nominuoti kandidatą prezidento postui. Kadangi įvairios grupės graso suardyti konvenciją, rengdamos protesto demonstracijas, tai visa Chicago policija yra sumobilizuota. Taip pat laikoma atsargoje milicija (5,000 vyrų).

CHICAGO. — Čekoslovakų vidurmiestyje surengtame proteste mingtinge kalbėjo kongresininkas Roman Pucinski. Jis griežčiausiai pasmerkė Kremliaus valdovus, su kuriais joks susitarimas yra neįmanomas, nes jie vieną dieną gali susitarti, o kitą dieną tą sutartį sulaužyti. Prieš Maskvą turėtų pavartotos sankcijos ir ji izoliuota, kaip izoliuojami ligoniai, kol jie pasveiksta.

BONA. — Ąia gautomis žiniomis, tūkstančiai ir tūkstančiai Rytų Vokietijos fabriku darbininkai griežtai atsisakė pasirašyti jiems pakištas valdžios peticijas, kad jie pritaria Čekoslovakijos okupavimui. Darbininkai ne tik atsisakė pasirašyti peticijas, bet išreiškė savo pritarimą čekoslovakams, kurie priešinosi okupacijai.

NEW DELHI, Indija. — Parlamente kilo didžiausias triukšmas, kai paaiškėjo, jog Indijos atstovas Jungtinių Tautų saugumo taryboje susilaikė nuo balsavimo už Kanados paruoštą rezoliuciją, kuria pasmerkiamas Sovietų Sąjungos agresija prieš Čekoslovakiją. Nepatenkino parlamento ir premjerės bandymas pateisinti tą susilaikymą nuo balsavimo už rezoliuciją.

Būdingas čekų šūkis

Laisvė yra nesunaikinama

PRAGA. — Per pirmąsias 24 valandas Praga tiek pasikeitė, jog pasidarė nebeapžįstama. Ant gatvių grindinio, sienose ir krautuvių bei gyvenamųjų namų languose išpaįyta, iškabinėta įvairiausių šūkių, užrašų ir visi jie labai nemalonūs neprašytiems svečiams rusams su jų taktininkais. Sovietų tankai, gurguolių sunkvežimiai ir kitoki karo gremzdai nurašinėti, sovietinės emblemos užteptos, jų vietoje nacių hakenkreucais užpaįšytos. Paskelbus visuotinio streiko valandą, Venceslavo aikštėje prisirinko apie 20,000 žmonių, kurie chorą šaukdami “Dubček-Svoboda!” susėdo ant grindinio. Daugelis ir tai valandai praėjus aikštėje pasiliko. Čekai nerodo jokios baimės prieš sovietų tankus, kurie lig kokie dimosaurai riegso sustoję po dideliais aikštės medžiais. Apstoję batais apsiavusius, brauniniais ir automatiniais šautuvais apsikabinėjusius tankistus, čekai visap bandu juos “prikalbinti”, kad eitų namo!

Visi Pragos gyventojai, turėdami radijo priimtuvus, atsidėję klausosi slapto pogrindinių siųstuvų žinių, kurios pradeda būti ir baigiamos šūkiu “Svoboda je neznicitelna!” (Laisvė yra nesunaikinama!). Čekams tas šūkis turi net dvigubą prasmę, nes ir jų prezidento pavardė yra Svoboda-Liudvikas Svoboda, per II Pasaulinį karą nusipelnęs “tarybinio didvyrio” titulą, bet išlikęs didelis čekų patriotas.

Longo nutraukė atostogas

MASKVA. — Italijos komunistų partijos gen. sekretorius Luigi Longo, atostogavęs sovietų valdinėje “dačioje” netoli Maskvos, skubiai atostogas nutraukė ir išskrido į Paryžių dalyvauti nepaprastame prancūzų partijos vadų mitinge.

Abidvi skaitlingiausios Vakarų Europoje komunistų partijos — Prancūzijoje ir Italijoje — pasmerkė sovietų karinę intervenciją Čekoslovakijoje.

KREMLIUS KALTINA ČEKUS IŠDAVIMU

Čekų užs. reikalų ministeris Jungtinėse Tautose apkaltino Raudonąjį bloką sutarčių sulaužymu

MASKVA. — Čekoslovakijos prezidento Svobodos įskrendant į Maskvą būtinai sekantį vakarą grįžti, neišsipildė. Aiškina, kad kritiškomis deryboms su Kremliaus bosais įstrigus, delegacija turėjo grįžimą atidėti ir derybos tęsiamos jau trečią dieną. Tass skelbia, kad pasitarimai vyksta “atviroje ir draugiškoje atmosferoje”, bet dar nemaža klausimų lieka aptarti.

Popiežius Bogotoje

BOGOTA, Kolombija. — Atskridęs Boeing 707 lėktuvu Avianca iš Romos į Kolombijos sostinę Bogotą, popiežius Paulius VI pirmiausiai iš lėktuvo išlipęs pabučiavo žemę. Kelionė iš Romos truko 12 valandų. Popiežių pasitiko šimtai tūkstančių žmonių, o bendrai skaitoma daugiau milijono.

Iš jų 536 žmonės apalpo ir buvo nugabenti į ligonines ir geitosios pagalbos centrus.

Šeštadienį popiežius išskrido atgal į Romą.

PRAGA. — Optimistišku ženklu ėia laikoma patikimi iš Maskvos pranešimai, kad partijos lyderis Aleksandras Dubčekas ir ministras pirmininkas Oldrich Cernik, kurie buvo pragoje areštuoti ir išvežti į Maskvą, dalyvauja drauge su čekų prezidentu derybose. Kremlius Dubčeką pavadinęs “dešinsparniu oportunistininių elementų vadu”, buvo jį apkaltinęs “išdavikiška perfidija”.

Kokį išsipirkimą čekai turės sovietams sumokėti?

Gerai inormuoti stebėtojai Vienoje sako, kad čekoslovakų vadams derybose Maskvoje nelieka kito pasirinkimo, kaip nusilenkti savo okupantams ir išsivadėti kį tik laimėtos spaudos ir žodžio laisvės bei atsiskaityti pradėtų reformų.

Išpirkimui iš naujai uždėto jungo čekoslovakai esą verčiami pasirašyti šias sąlygas.

- 1) Prezidentas Svoboda ir partijos sekretorius Dubčekas turės sušaukti partijos centro komitetą ir grįžti į pareigas pašalintuosius stalinistus.
- 2) Svoboda, kurs pasauliniam karui baigiantis sumobilizavęs iš čekų pabėgėlių karinę jėgą, sumušė nacius, išvydamas juos iš Čekoslovakijos teritorijos ir pačių rusų yra didvyriu laikomas, pasiliks prezidentu, o Dubčekas — partijos sekretorium, bet jo politinė įtaka būsianti apžėta.
- 3) Turės būti “papildytas naujasis spaudos ir radijo laisvės įstatymas, uždraudžiant kritikuoti Sovietų Sąjungą ir Varšuvos Pakto komunistinių tautų šeimoms narius. Kitu pildymu turėsiant būti pataisyta naujoji rinkimų procedūra.

Čekų valdžia neprasė invazijos

NEW YORKAS. — Atvykęs į Jungtines Tautas Čekoslovakijos užsienio reik. ministeris Jiri Hajek pareiškė Saugumo Tarybos posėdyje, kad penki komunistiniai kaimynai, sulaužydami visas sutartis, naktį į rugpjūčio 20 d. padarė karinę invaziją į Čekoslovakiją ir taiti padarė čekų valdžios neprašyti. Invazijos metu Hajek atostogavo Jugoslavijoje. todėl šiandien jis yra laisvas pranešti Jungtinėms Tautoms apie savo tėvynės okupaciją. Sovietų atstovas Jakob Malik 3 valandas trukdė čekų atstovų kalbėti, reikalaujamas, kad būtų įsileistas ir sovietų okupuotos rytinės Vokietijos atstovas. Balsuojant už Maliko pasiūlymą pasisakė jis pats ir vengrų atstovas.

Ulbrichtas žudikas! šaukia jugoslavai

BELGRADAS. — Išgirdę, kad čekoslovakai paskelbė viesuotinį streiką prieš sovietų okupantus, Jugoslavijos jaunieji patriotai masėmis išėjo į gatves demonstruoti.

“Ulbrichtas žudikas!” šaukė jugoslavai, kaltindami rytinės Vokietijos kompartijos bosą Walterį Ulbrichtą esant vyriausiuoju kaltininku, prikabinėjusiu rusus daryti invaziją.

Kanadietis paliko verkiančius čekus

WALDHAUS, Vokietija. — Vienas kanadietis iš Laval, Kvebeko su žmona ir sūnum laiku išvykęs iš Prahos ir pasiekęs V. Vokietijos pasienio miestelį Waldhaus, papasakojo, kaip naktį buvo prikeltas nakvynės šeiminko ir patartas skubiausiai išvažiuoti, nes “rusai atei-

na”. Išvažiuodamas Pragoje ir pakelėmis matė labai susirūpinusius ir verkiančius žmones. Šeiminkas atsiveikindamas pasakė: “Po 20 metų vergavimo rusams pusantro mėnesio turėjome laisvę. Dabar vėl būsim vergai”... Pasienio sargybinis, išleisdamas pro užsklandą, priuakė “Skubėkite, skubėkite!” Rusai jau artėjo.

MIRĖ AUGUSTĀS FRENZELIS

Toronto, Ont. — Birželio 23 d. Šv. Mykolo ligoninėje mirė Augustas Frenzelis, kuris savo laiką buvo labai plačiai žinomas kaip visuomenininkas.

Velionis pasižymėjo nepaprasta energija, ryžtu ir darbštumu. Visuomet optimistiškai nusiteikęs draugiškas ir malonus būdo. Ji tokiu pažinojo ne tik Toronto lietuvių koloniją, bet ir kitų miestų lietuviai Kanadoje. Buvo jis žinomas daugeliui ir Amerikos lietuvių.

Velionio populiarumas, idėjų sutarpimas prieš 28 metus paskatino ir mane iš Winnipeg, Man., persikelti į Toronto. Pasidarė labai artimais draugais bei bendros idėjos puoselėtojais.

Velionis lapkričio ar gruodžio mėnesį būtų sulaukęs 70-ojo rudens. Gimęs jis buvo Lietuvoje, Vinčų kaime, Marijampolės apskrityje didelėje šeimoje, todėl jau iš jaunų dienų turėjo rūpintis sau duoną pelytis. Aišku, kad tai užkirto jam kelią siekti aukštesnio mokslo.

Pirmas pasaulinis karas velionį nubloškė į caristinę Rusiją. Po visų vargų apsigyveno Viatkoje. Ten ir prieš tai kitur teko dirbti sunkius fizinius darbus. Pagaliau kilo revoliucija. Caras buvo nuverstas, steigėsi demokratine santvarka. Demokratinei santvarkai dar neatsitostojus ant kojų, Leninas ir jo rėmėjai padaro sukilimą ir nuverčia A. Kerenskio valdžią. Vykia žiaurus civilinis karas. Jaunam Frenzeliui reikėjo visa tai matyti ir išgyventi. Komunistų perversmo žiaurumas ir naudojamas teoras tiek sukretė, padarė tokį baisų įspūdį, kad jis visą gyvenimą negalėjo to užmiršti.

Iš jau komunistinės Rusijos velionis grįžo nelegaliais keliais ir nelegaliais dokumentais į besikuriantį Nepriklausomą Lietuvą. Mat, tuo laiku bolševikai neleido iš Rusijos niekam išvažiuoti.

Grįžęs Lietuvon, rado jau Lietuvos valdžią susiorganizavusią, kviečiančią, kas moka ar ne-

moka ginklų vartoti, stoti savanoriais ir vyti priešus iš Lietuvos. Vokiečiai vis dar nenorėjo iš jos pasitraukti, o bolševikai ir lenkai veržėsi į Lietuvą. Velionis buvo vienas iš pirmųjų savanorių.

Lietuvai pasirašius taikos sutartį su komunistais ir nustačius demarkacijos liniją su lenkais, velionis grįžo iš Lietuvos kariuomenės ir apsigyveno Kaune, kur teko dirbti įvairių fizinių darbų. Tvėrėsi Lietuva, kartu tvėrėsi partijos, organizacijos, jaunimo sąjungos, kultūrinės, kooperacinės, žemės ūkio ir kitos organizacijos. Velionis pirmausia įstojo į Socialdemokratų jaunimo organizaciją "Ziežirba", Socialdemokratų Partiją, Profesinę darbininkų sąjungą. Rūpintis domėjosi kooperaciniu sąjūdžiu Lietuvoje tiek pramonėje, tiek žemės ūkyje.

Velionį Augustą mes matėme visur, kur jis priklausė, ne eiliniu nariu, bet vadovaujančiu veiksmu.

Kooperatyvinės "Paramos" vieno skyriaus krautuvės vedėju bedirbdamas velionis susipažino su Elzbieta Kalpokaite, kuri dirbo "Karininkų Ramovės" krautuvės pardavėja. Vėliau ją vedė, susilaukė šeimos — dukters vardu Gailutė.

Kai šeima padidėjo, pajamos maisto produktų prekyboje ir gamyboje patyrimo, nutarė įsteigti savo maisto produktų parduotuvę. Deja, čia, galbūt, būna vienintelis velionio nepasiekimas. Kaip sąžiningas žmogus, niekad ir niekam neatsakydavo duoti prekių kreditan (bargan). Dėl to po kiek laiko velionis turėjo maisto krautuvę uždaryti.

Siaučiant fašistiniam režimui Lietuvoje, gauti valstybinę tarnybą buvo neįmanoma liberalinių ar socialistinių pažiūrų žmogui. Privaciose įmonėse veiktas pat. Net stambus ūkininkas tokio žmogaus bijojo samdyti darbu.

Dažni policijos areštai, kratos, tardymai, daboklės, kalėjimai

Įvonia miestelio Connell Bluffs gyventojas Louis Fox niekur nevažiuoja be savo trijų metų ūnelio. Šuo ramiai sėdi dviratyje ir visur su savininku važinėja.

mai pinigines bausdas, seklių sekiėjimas tiek įkyrėjo velionui, kad jis nutarė laisvės ir geresnio gyvenimo ieškoti svetimame krašte.

Į Kanadą velionis atvyko 1929 m. Apstojosi tolimuose vakaruose, British Columbia provincijoje, Revelstock apylinkėje, pas savo seserį Ona Bradshaw. Toje apylinkėje dirbo žemės ūkyje, miškuose ir kitur. Ten turėjo nelaimę: apsirgo "apendiksais". Kol buvo surastas priemonės nugaubinti į ligoninę, užtruko daug laiko. Ligoninės kieme truko "apendiksas", ir nuo rogių teko gabenti ant operacijos stalo. Išliko gyvas ir sveikas. Ten būdamas padarė "afidevitus" žmonai ir dukrai atvykti iš Lietuvos į Kanadą.

1930 metais velionis iš B. C. atvyksta į Toronto. Po metų atvyko žmona ir duklė iš Lietuvos. Atvykęs į Toronto rado didelį būrį lietuvių. Kadangi visuomeninį darbą buvo dirbęs Lietuvoje, tai praktikos organizaciniame darbe jau turėjo daug.

Velionis ėmėsi kūrybinio darbo. Sumanymų, projektų velionio galvoje niekad nepritrūko. Savo entuziazmu užkrėtė ir kitus. Su velionio atvykimu Toronto lietuvių kolonija pradėjo naują organizacinio darbo laikotarpį. Buvo steigiamas "Kultūros" draugija. Velionis pirmųjų eilėse. Ją neįsteigus dėl praktiškų motyvų, buvo steigiamas kita "Kanados Jaunimo Sąjunga", nes tada mūsų kartą sudarė išimtinai jauni žmonės. Bet vis dėlto tai nebuvo jaunuoliai. Atsiskyta ir nuo to sumanymo. Pas mane guli abiejų projektų organizacijų statutai archyve.

Velionio Augusto Frenzeli, Jono Jokubyno ir kitų sumanymu nutarta įsteigti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 236 kuopą. Aišku, tik jie dar nesudarė kuopos, turėjo ir buvo steigėjai, tarpe daugiau, bet iniciatyva plaukė iš tų didelių vyrų. Augustas buvo pirminku, pasiūlydamas su kitais, bet kuopos organizatorius buvo nepažinomas. Jis sugebėjo prirašyti daug narių, nes mokėjo išaiškinti, įtikinti SLA kuopos naudingumą. Iki antrojo karo pabaigos nei vienas nepirašė tiek narių, kiek velionis. 1939 jau kuopa turėjo 110 narių.

1937 m. velionio iniciatyva buvo įsteigta Toronto lietuvių Socialdemokratų organizacija. Sąjunga nebuvo skaitlinga nariais, bet šioje organizacijoje spietėsi liberalus elementus, kuris jau Lietuvoje šiek tiek trynėsi aukštesnės mokyklos suolose. Organizacija buvo veikli, jai teko vadovauti ir kitoms organizacijoms. Kūrėsi choras, lietuviš-

ka vakarinė mokykla lietuviukams. Kas mokėjo mokytojavo, kiti dirbo kitus darbus. Joks darbas, jei tik jis buvo naudingas, be velionio negalėjo apsieiti.

1940 m. Rusijos raudonasis imperializmas okupuoja Lietuvą. Velionio ryžtu ir pastangomis buvo pradėta tartis su kitomis organizacijomis dėl sudarymo iš organizacijų atstovų komiteto. Pasikvietus tam reikalui iš Chicago dabar jau generalinį konsulą Petrą Daužvardį, pavyko toki komitetą įsteigti. Vėliau tas komitetas pasivadino Kanados Lietuvių Taryba, kurios pirmininku buvo velionis A. Frenzelis iki pirmojo suvažiavimo Montrealyje.

Kanados Lietuvių Tarybai esant Toronte, buvo sumanyta ir pradėta leisti Tarybos organą "Nepriklausoma Lietuva", kurios "reporteriais-žurnalistais" buvome visi, kas mokėjo rašyti ir raštu išreikšti savo mintis. Tai buvo organas, sukurtas kovai su Lietuvos okupantu — komunistais. Velionis čia įdėjo daugiau darbo, rūpesčio ir pinigų už visus kitus. Dar karui nepasibaigus su Vokietija, velionio pastangomis buvo įsteigtas Balso 74 skyrius (dabar tą numerį turi, rodos, Detroito Balso skyrius). Balso pirmininku buvo velionis Frenzelis. Rengiami buvo Balso skyriaus renginiai, bazarai ir "bingo" sutelkimui pinigų mūsų tautiečiams, pagubusiems ir skurdė atsidūrusiems Vokietijoje.

Trumpai sakant, velionis Augustinas daug dirbo, daug kūrė, daug kur vadovavo, ir ten kur jis dirbo, tai dirbo su išmintimi, pasiaukojimu ir rūpestingai. Kaip jau pirmiau minėjau, buvo vienas iš pirmųjų savanorių vyti priešus iš okupuotos Lietuvos, mylėjo savo šalį su žaliuojančiais laukais, pievomis kvepiančias pradalgas šienų, mylėjo sunkiai dirbantį artoją, jo laukus ir miškus, išraižytus upeliais, mūsų senelį Nemuną ir laikinąją mūsų sostinę Kauną. Ir čia Kanadoje jį jaudino ir džiugino kiekvienas daiktelis primenantis Lietuvą ir lietuviškumą.

Ligoninėje būdamas rūpinos naudingumą. Iki antrojo karo pabaigos nei vienas nepirašė tiek narių, kiek velionis. 1939 jau kuopa turėjo 110 narių.

Augustas Frenzelis kaip žmogus

Kaip žmogus irgi buvo reta asmenybė savo budo gerumu, noru padėti geram žmogui, visuomet optimistas, gerai nusiteikęs, malonus ir mandagus ir vašingas. Jo gyvenamoji vieta 86 Bellwood Ave., vėliau 92

O'Hara ave. neatrodė, kad jie būtų privatus žmogaus gyvenama. Tenai lietuviškai atleidavo ir jeidavo atsinešdami visokių bėdų. Velionis norėjo visiems padėti, daugeliui ir padėjo. Bedarbės laikais velionio namai daugiau atrodė į darbo ieškančių biurą arba "salveišių" armijos prieglaudos namus. Jeigu dar ir atsiradavo lietuvis, kuris velionio nepažinojo, ar nežinojo kur jis gyvena, tokį atsiųsdavo kiti lietuvių.

Bedirbdamas visuomeninį ir šeimos išlaikymo darbą ir begyvendamas kitų lietuvių rūpesčiais velionis pavargė. Nutarė iš Toronto išsikelti, pailsėti. Persikėlė į mažai kam žinomą ant Antrio kelio Oakville, Ont., miestelį. Kadangi visuomeninio darbo nenutraukė, o vietos namuose ir vaisingų ūkyje buvo daugiau, tai iš Toronto lietuvių važiudavo ten kaip į atlydus. Ši vieta pasidarė dar didesnė nuovargio vieta kaip Toronte. Čia gyvendamas daug kam padarė "afidevitus" atvykti į Kanadą. Atvykusiems būtų trūkumas, darbo ir pastogės suradimas. Pasidarė problema. Jo name žmonės gulėjo visur, kur tik kampais tuščios dar buvo.

Velionio pastangomis Oakvillės apylinkėje buvo surasta vieta gegužinėm rengti. Čia į tas gegužines suveždavo tūkstančiai žmonių per eilę vasarų. Oakvillės miestelis lietuviuose pradėjo prarasti savo formų vardą. Jis daugiau buvo lietuviuose žinomas kaip "Frenzeli-nė". Dėka to Oakvillėje apsigyveno daugiau lietuvių ir tenai velionis, kitų padedamas, įsteigė Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkę. Vėliau apledo Oakvillę, persikėlė gyventi Castleton, Ont. Čia pirko tabako ūkį. Pagyvenęs kiek metų, viską likvidavo ir išėjo į pensiją, apsigyvendamas nuosaliai nuo trūkimo Newtonville, Ont.

Išėjęs į pensiją ir pailsėjęs, vėl pradėjo domėtis visuomeniniu darbu. Šių metų pradžioje buvo išrinktas SLA 236 kp. pirmininku. Velionis dėjo pastangas kuopą didinti, aktyvinti. Deja, mirtis neleido jo norams įsikūnyti.

Čia noriu pastebėti, kad prie visų tų darbų įgyvendinimo kaip ir prie kitų daug, labai daug prisidėjo Elzbieta Kalpokaite-Frenzeliene, velionies žmona. Be jos pagalbos ir pritarimo gal velionis nebūtų taip pagarsėjęs ir tiek naudingų darbų nūdirbęs.

Būdami lietuvių, Frenzeliai pasižymėjo ir lietuvišku vaisingumu. Lietuviai vaisinga savo gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus. Pas Frenzeliu užklydęs ar kitokiu būdu atsiradęs

(Nukelta į 5-tą psl.)

VASAROS PABAIGAI VISI Į NEW YORKĄ!

1968 m. rugpjūčio mėn. 30, 31 dienomis ir rugsėjo mėn. 1 ir 2 dienomis, STATLER-HILTON, 32 and 33 St. N. Y., šaukiamas

P.L.B. III SEIMAS

PROGRAMOJE:

SEIMO POSĖDZIAI

Pirmasis, seimo atidaromasis posėdis, rugpjūčio 30, 1968. 9 val. ryto, Schwyler room. Iškilmingasis seimo posėdis, rugsėjo 1, 1968. 9 val. ryto, Schwyler room.

SEIMO BANKETAS

Rugpjūčio 31, 1968. 8:00 val. vakare STATLER-HILTON, Terrace Ballroom. Baliaus puota. Žymūs svečiai amerikiečiai, Miss Lithuania finalisčių pristatymas, vaikavimas ir dovanų įteikimas. SO-KIAI. Groja Joe Thomas orkestras (vakariniai rūbai). BILJETAI: \$12.50. Jaunimui — studentams tik į banketo šokius 10 val. vakare \$3.00. Staliukų užsakymai priimami iki 8 m. rugpjūčio 26 dienos.

IŠKILMINGOS SEIMO PAMALDOS

Šv. Patriko katedroje, rugsėjo mėn. 1 dieną, 1968 m. 10 val. ryte, Fifth Avenue N. Y. Šv. Mišias atšaukia Vyskupas Vincentas Brizgys. Pamokslą sako: Tėvas Gediminas Kijauskas, S.J.

JAUNIMO MOTORKADA

Antikomunistinė demonstracija. Šūkis: LAISVES LIETUVAI! Motorkados sutikimas: Flushing Meadows Park, N. Y., STATE PAVILION, Queens — rugpjūčio 31, 1968, 3 val. po pietų. Visi dalyvaukime drauge su jaunimu — nepalikime jo vieno, mes gi tariame: — jis mūsų ateitis!

FUTBOLU RUNGTYNĖS

Rugpjūčio 31, 1968, tuoj po jaunimo motorkados sutikimo, KISSENA PARK aikštėje. Rungtynės tarp svečių iš ČIKAGOS LFK LITHUANICA ir LAK (Lietuvių Atletų Klubas) komandų (vyrų ir jaunų). Kviečiame valandėlei staptelti grynai ore ir pasekti rungtynes. Paremkime sportuojantį jaunimą!

MENO KŪRINIŲ SKAIDRESE PARODA

1968 m. rugsėjo mėn. 1 dieną nuo 4:30 iki 6:30 val. po pietų, PENNTOP SOUTH ROOM, STATLER-HILTON, N. Y.

LITERATŪROS IR KAMERINĖS MUZIKOS VAKARAS

Dalyvauja lietuvių rašytojai ir kamerinės muzikos ansamblis iš Bostono, vadovas Iz. Vasyliūnas.

Programoje: Poezija, proza ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Vakaro pradžia: 7:30, rugpjūčio mėn. 1968. STATLER-HILTON, Schwyler room. Po programos šokiai, Miss Lithuania rinkimai. Groja Joe Thomas orkestras. BILJETO KAINA: \$3.

DIDYSIS SEIMO KONCERTAS

LINCOLN CENTER - PHILHARMONIC HALL, Lincoln Center Plaza, N. Y. Rugsėjo mėn. 1 d., 8:00 val. vakare. SIMFONINĖ MUZIKA: Banaičio, Gaidelio, Kačinskio ir Jakubėno kūriniai. Pirmą kartą išpildomi. SOLISTAI: Stankaitytė, Baras ir Vaznelis. Simfoniniam orkestrui diriguoja: Prof. VYTAUTAS MARJOSIUS. ČIURLIONIŲ ANSAMBLIS iš Clevelando, vadovas muzikas ALF. MIKULSKIS. Ona Mikulskienė — kanklių orkestro vadovė, Solistai: Roma Mastienė, Irena Grigaliūnaitė ir Algimantas Grigas. Ansamblio pilname sąstata: Chora, kanklės, Liaudies instrumentai. Specialiai III Seimui paruošta programa. BILJETAI: 4, 5, 6, 8, 10 ir 12 dolerių.

EKSKURSIJA LAIVU APIE NEW YORKĄ

Laivas išplaukia iš Battery Park 10 val. ryto. Grįžta 5 val. vakare, rugsėjo mėn. 2 d. 1968. Ekskursijos laivas priplaukia prie LAISVES STATULOS. Bus padėtas vainikas — speciali programa ir ceremonijos. Laive šokiai, alus ir užkandžiai. Bilieto kaina už viską \$5.00.

NUOSIRDŽIAI KVIECIAME VISUS VISUR DALYVAUTI. PADMONTSTRUOKIME LIETUVIŠKĄJĮ RYZTĄ IR SUTARIMĄ.

BILJETAI GAUNAMI:

I visus parengimus: Antanas Reventas, 87-66 95th street, Woodhaven, N. Y. 11421, telef. (212) 441-9725.

Tik į banketą: Marija Kregždienė, 104-28 89th Avenue.

Richmond Hill, N. Y. 11418, telef. (212) 847-6475. L. Sperauskienė, 307 West 30th Street, New York, N. Y. 10001, telef. (212) CH 4-2643.

Bilietai į parengimus dar gaunami:

Juozas Andriūšis / Insurance - Real Estate, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421, telef. (212) VI 7-4477.

Vitas Gerulaitis / Insurance - Real Estate - Travel, 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421, telef. (212) 847-5522.

JAV- Lietuvių Bendruomenės apylinkėse pas platintojus: Bostone, Worcesteryje, Hartforde, Waterburyje, Elizabete, N. J., Washington, D. C., Philadelphiaje ir Baltimorėje.

Į Didįjį koncertą prie kasos — Lincoln Center Philharmonic Hall nuo rugpjūčio 5 d. 1968.

SIUNCIU ..... \$ čekį

(siųsdami užsakymą pridėkite adresuotą, su pašto ženklų, voką)

Prašau prisigyti bilietų:

Į Seimo koncertą	po	dol. viso	dol.
Į Seimo Banketą	po	dol. viso	dol.
Į Ekskursiją laivu	po	dol. viso	dol.
Į Literatūros ir Kamerinės muzikos vakarą	po	dol. viso	dol.

Bilietų užsakymams prašome pasinaudoti šia atkarpą.

Siųskite šiuo adresu: A. Reventas, 87-66 95th St., Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. (212) 441-9725.

P. L. B. III SEIMO KOMITETAS

SEARS HERITAGE Memorials

Antkapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti Sears, Roebuck and Co.

KAINOS nuo \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.

Kapinių mokesčiai atskirai. Pigus, geras patarnavimas. 6153 South Western Ave. Tel. HEMlock 4-4800 THOMAS J. KEARNS, vedėjas

DIDELIS TEATRO VEIKALŲ IŠPARDAVIMAS

Ryšulys Nr. 2

Dramos, komedijos, įvairiausi veikalai, lietuvių vaidinti po keliasdešimt kartų ir šliandini dar tinkami mūsų teatrui. Vienintelė proga nebrangiai įsigyti vertingus scenos veikalus.

Atsargos nedidelės.

Visas šiame sąraše išvardintas \$15.00 vertės knygas, bendrai sudarantis 1.315 pslapių, dabar parduodame tik už \$2.00. Štai antro ryšulio knygos:

1. M. Grigonis — LINKSMOS DIENOS. Dvieju veiksmy vaizdelis.	\$0.50
2. Br. Vargšas — PIRMI ŽINGSNIAI. Keturių v. drama.	\$0.50
3. M. Palionis — PRIEŠ VĖJĄ NEPAPOSI. Triju veiksmy komedija.	\$0.50
4. K. V. ir M. P. is — GERIAU VĖLIAU, NEGU NIEKAD. Vieno veiksno komedija.	\$0.50
5. J. Aleksander Fredro — CONSILIJUM FAKULTATIS. Vieno veiksno komedija	\$0.50
6. Salda-Balda (Pagal Gogolį) — PIRSLYBOS. Dvieju veiksmy komedija.	\$0.50
7. Gerhard Hauptmann — AUDEJAI. Penkiu veiksmy vaizd.	\$1.00
8. Gerhard Hauptmann — PASKENDUSIS VĖRPAS. Penkiu veiksmy drama.	\$1.00
9. M. Grigonis — KATRIUTĖS GINTARAI. Triju veiksmy vaizdelis.	\$0.50
10. M. Gorkij. — ANT DUGNO. Keturiu veiksmy vaizdelis.	\$1.00
11. G. Sudermann — JONINĖS. Keturiu veiksmy drama.	\$1.00
12. A. Belcikowski — PONO FELIKSO ATSIMINIMAI. Vieno veiksno komedija.	\$0.50
13. Jonas Vaidis — OKULTINIAI PATYRIMAI.	\$2.00
14. Naujienu leidinis — AUDRA GIEDROJE. Triju veiksmy komedija.	\$0.50
15. Lietuvos spausť — SIMUKAS IR MAGDUTE.	\$0.50
16. M. Grigonis — NASTUTE. Drama 2 veiksmy 3 pav.	\$0.50
17. Olive Schreiner — SAFNAI.	\$0.50
18. Miguelo Servanteso — PERSKYRŲ TEISEJAS. Vieno veiksno komedija.	\$0.50
19. Robertas Lui Stevenson — NAKVYNĖ.	\$0.50
20. William Shakespeare — MACKBETH.	\$2.00

Viso \$15.00

Ši knygu ryšulį galima užsisakyti "Naujienuose", prisituntus \$2.00 čekį arba Money Orderį, adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Pasiuntimas kainuoja 50 c.

AMERIKA LIEKA AMERIKA

Antplūdis iš pietų į šiaurę sumažėjęs
Negrų padėtis šiek tiek pagerėjusi

10

Cenzo ir darbo statistikos biuro liepos 31 d. prezidentui Johnsonui įteiktame raporte rašoma, kad paskutiniiais metais pastebėtas žymus negrų iš pietų į šiaurės miestus plūdimas sumažėjimas. Dar 1956 metais miestuose gyveno 12.1 milijonų negrų arba 56 nuosimčiai visos negrų rasės. Nors buvo laukiama, kad per dešimtį metų tas skaičius beveik padvigubės, tačiau pasirodė, kad jų skaičius miestuose per tą laiką net sumažėjo iki 11.8 milijonų arba 54 nuosimčių visos jų rasės.

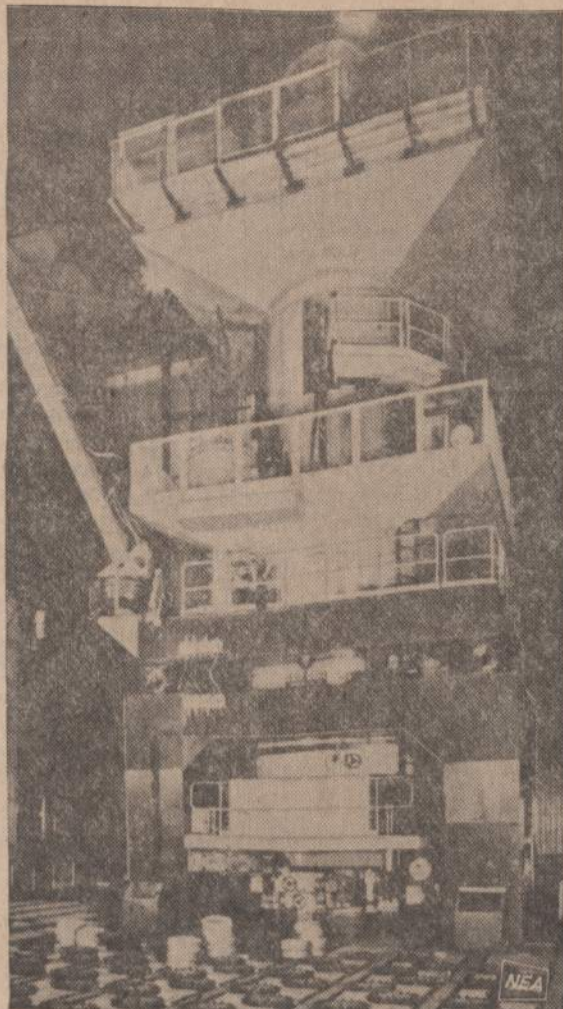
Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad ir negrai įsitikino, jog "visur gera, kur mūsų nėra" ir kad pietuose išsvajotoji šiaurė savo miestų getuose yra ne tik kelio galas, bet ir svajonių galas...

Minėtas cenzo ir darbo statistikos biuras pripažįsta, kad negrai per vien praeitą metus padarė nemažą pažangą, bet daugumoje socialinių ir ekonominių kategorijų vis dar labai toli tebeapsilieka baltųjų užpakalyje. "Šiandien, 1968 metais, daugiau kaip šimtui metų po Emancipacijos deklaracijos paskelbimo praėjus, vidutinė negrų šeima Amerikoje tebeuždirba 59 nuosimčių to, kiek uždirba viduti-

nė baltųjų šeima", rašoma raporte. Suglaudžiant, raporte raportuojama:

"Bendrai, negrai labiau negu kada nors iki šiol uždirba geresnę miestus plūdimą geresnėse apylinkėse ir baigia mokyklas. Daugeliu atvejų negrai ne tik atsieki daugiau negu kada pirmiau, bet jau ir skirtumo tarp baltųjų ir negrų žymiai sumažėjo. Studija dar parodė, kad negrų gyvenančių žemiau federaliniai nustatyto "skurdo lygio" iš 46 nuosimčių 1965 metais sumažėjo iki 35 nuosimčių šiais metais. Šiandien vis dar 8.3 milijonai negrų ir 17.6 milijonai baltųjų tebegyvena žemiau skurdo standarto.

"Getuose gyvenantieji žmonės nori kai kurių paprasčiausių dalykų: daugiau apsaugos nuo piktadarių savo apylinkėje, daugiau ir geresnių darbų ir gyvenimi patalpų, pagerinto gatvių apšvietimo, atmatų (garbage) dažnesnio pavezimo, geresnių mokyklų ir geresnio elgesio iš baltųjų pusės", naujausiai rašė buvęs Illinoiso gubernatorius Otas Kerneris, prezidento specialios komisijos riaušių priežastims tirti pirmininkas. "Viena, ką aš visu rimtumu galiu pasakyti

Prancūzai pasistatė paveiksle matoma atomo skaldytoja, kuris per vieną dieną gali pagaminti milijoną vatų elektros energijos.

su daugeliu jų (negrų) išsikalbėjęs", tešia Kerner. "Jie sutinka laukti ir turėti kantrybės — jei tik jie galėtų tikėti, kad baltieji yra nuosirdūs ir nori, kad nors daryti dėl tos rasių sistemos. Bet baltieji per ilgai juos patronizavo ir jie pagaliau pasidarė cinikai. Mūsų komisija rado, kad baltasis rasizmas yra pirmiausia kaltė dėl tokios sprogtamos padėties mūsų miestuose..."

Ko negrai nori, tai būti sau žmonėmis

Paskutiniiais mėnesiais pasireiškė įvairių skirtumų ir konfliktų pačiose negrų organizacijose su aiškiai pastebima tendencija atsisąžadėti tiek ilgai siektos integracijos ir pasukti naujos segregacijos, savanoriško separatizmo ir "juodosios bendruomenės" pusėn.

Gaila, per daug rašinyse išsiplėtė ir geriausias noras "nėbėra vietos" pacituoti eilės žymių, žinomų negrų vadų, tokių kaip Rooseveltto universiteto profesoriaus rašytojo Charles V. Hamiltono, Illinoiso senato senatoriaus iš Chicagos Richard Newhouse, teisėjo James B. Par-

sons, Northwestern universiteto sociologo Raymond Macko ir kt. pasisakymus, kurie suglaustai reiškia štai ką:

Negrų privalo padaryti kultūrinę pažangą ir sukurti nuosavą bendruomenę, panašiai kaip Amerikoje turi japonai, airiai, italai, žydai ir kitos etninės ar rasinės grupės.

Laisvės ir laimės ("Freedom and pursuit of happiness") niekas nėra laimėjęs eisenomis, maldomis ir giesmėmis. Žmogus yra laisvas tuomet, kuomet jis pats gali kontroliuoti savo likimą savoje bendruomenėje, laisvoje nuo pašalinės intervencijos. Juodieji nesiekia valdyti baltuosius, o nori pradėti patys save valdyti ir patys tvarkytis, pasididžiudami savo rase, spalva istorija ir gabumais. Tai, trumpiausiam išreiškiant, yra naujoji negrų sąjūdžio kryptis. Ir čia pat galima suminėti kai kuriuos jau laimėtus jų pasiekimus.

Detroito organizuojamas negrų "supermarketas" ir bankas, pačių negrų jėgomis remontuojami gyvenamieji namai ir jų pačių apmokomi įvairių amatų jauni darbai tik vyrai ir moterys.

San Francisco mieste Fordo Fundacijos pagalba finansuojami stambesni negrų statybos ir kitoki kontraktai. Daugelyje miestų steigiasi negrų firmos. Clevelande įsisteigė negrų prekybos ir pramonės sąjunga, kuri jau teikia paskolas negrams, norintiems verstis prekyba, smulkia pramone, amatais ir t. t. Panašios kompanijos įsteigtos Baltimorėje, Harleme ir kt. Tada yra nebe vien politinis ir ūkinis negrų postūkis, bet ir psicho-

PALAIKYKIME - SAVUS!

Mes, lietuviai, susiję ir šiaip tarpusavyje mėgstame papobitiuoti (ir tai karštai), bet į viešą Amerikos politinę areną retas kuris drįstame žengti, lyg tai būtų mums svetimas ir nepasiekiamas dalykas. Gal dėl to ir šio krašto gyvenime mūsų politinis svoris yra neproporcingai mažas: mes vargu begalime padaryti kokią nors lemiančią įtaką net ir gyviniiai mus liečiančiais klausimais. Jeigu su mumis kas skaitosi, tai daro daugiau išmanadagumo.

Todėl kiekvieno mūsų tautiečio prasiveržimas į šio krašto vadovaujančiųjų eiles mums yra naudingas ir sveikintinas. Lietuvio laimėjimas yra mūsų visų laimėjimas, nes tai stiprina mūsų balsą Amerikos gyvenime.

Kad daugiau mūsų tautiečių prasimuštų į aukštumas, reikia, kad partijos pasirinktu daugiau lietuvių ir juos išstatytų savo kandidatais įvairiems postams. O kad sudarytume didesnį ir rimtą išpūdį tiems, kurie lemia ir ateityje lems lietuvių įtraukimą į kandidatų eiles, mes be išimties ir vieningai turime remti kiekvieną lietuvių kandidatą — parodyti, jog lietuvis gali surinkti balsų (ir tai daug baltikrais kelias iš džiuglių ir emancipaciją.

J. Pr. (b. d.)

Prasimuštų į aukštumas, reikia, kad partijos pasirinktu daugiau lietuvių ir juos išstatytų savo kandidatais įvairiems postams. O kad sudarytume didesnį ir rimtą išpūdį tiems, kurie lemia ir ateityje lems lietuvių įtraukimą į kandidatų eiles, mes be išimties ir vieningai turime remti kiekvieną lietuvių kandidatą — parodyti, jog lietuvis gali surinkti balsų (ir tai daug baltikrais kelias iš džiuglių ir emancipaciją.

Prieš kelerius metus mūsų tautietis Antanas Rudis kandidavo į 3-čiojo distrikto kongresmanus. Dėl asmeniškumo daug netgi lietuvių jo nerėmė. Nenuostabu, kad rinkiminiai rezultatai buvo nelaukiami prastai.

Šiais metais vienas lietuvis (Valdas Adamkus) kandiduoja į svarbų Sanitarinio Distrikto postą, o Frank Savickas eina antram terminui į Illinoiso seimelį.

Kiekvienas blaiviai galvojančias lietuvis, kokių pažūrų jis bebūtų, neturi paisyti partinių išskaičiavimų ar asmeniškų sąskaitų — vardan bendro reikalo turi balsuoti už lietuvius. Atsiminkime, jeigu mes pakartotinai lengva ranka abejingai numosime į lietuvių kandidatūrą, tai greitai ne viena partija nesisdomės mumis.

Mūsų visų yra gyvybinis reikalas palaikyti savą žmogų.

P. Leonas

Kūrkite geresnę ateitį

Isjunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkite Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4% % . Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

Visos taupymo sąskaitos iki \$15,000 yra apdraustos Federalinėje Apdraudos Korporacijoje.

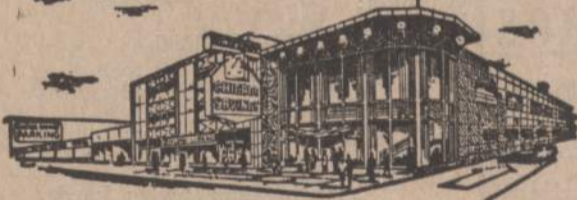
Štai mėnesinė taupymo lentelė:

MĖNESINĖS SĄNTAUPOS	MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ									
	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.	12 YRS.	14 YRS.	16 YRS.	18 YRS.	20 YRS.
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,167.46	\$1,534.51	\$1,937.70	\$2,380.57	\$2,867.04	\$3,401.40	\$3,988.36
20.00	504.26	1,048.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02	3,875.39	4,761.14	5,734.08	6,802.80	7,976.72
30.00	756.39	1,572.24	2,499.89	3,502.37	4,603.53	5,813.09	7,141.71	8,601.12	10,204.20	11,965.08
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,689.82	6,138.04	7,750.78	9,522.28	11,468.16	13,605.60	15,953.43
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55	9,688.48	11,902.85	14,335.21	17,007.00	19,941.79
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06	11,626.17	14,283.42	17,202.25	20,408.40	23,930.15
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57	13,563.87	16,663.98	20,069.29	23,809.80	27,918.51
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08	15,501.56	19,044.56	22,936.33	27,211.19	31,906.87
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59	17,439.26	21,425.13	25,803.37	30,612.59	35,895.23
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09	19,376.95	23,805.70	28,670.41	34,013.99	39,883.59

Prisidėkite prie mūsų Taupytojų Praturtėjimo Plano šandien. Pasirinkite tokį Praturtėjimo Planą, kuris atitiktų jūsų biudžetą ir finansinius siekimus. Jeigu norite taupyti vaikų išmokslinimui, pensijai ar naujam namui, tai CHICAGO SAVINGS turi specialiai tam tikslui jums sudarytą Taupytojų Praturtėjimo Planą. Pavyzdžiui, 45 metų sulaukęs ir praturtėti noris taupytojas, taupydamas po \$50.00 į mėnesį, po 20 metų turės \$19,941.79 pensijos fondą, sudarytą pagal 4% % dividendą, kas pusmetį įrašomą į taupymo knygeles.

Pasinaudokite mūsų patarnavimais, mielai teikiama taupytojams:

Chicago Savings and Loan Association

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00

JOHN PAKEL, President

5 1/4 %

Certifikatų sąskaitos
Chicago Savings siūlo Jums taupyti šesiu mėn. sertifikatais, kurie neš Jums 5 1/4 % . Certifikatai išduodami tikstantimėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šesį mėnesiai nuo išdavimo dienos. Certifikatų taupymas federalinės valdžios įstaigoje yra apdraustas.

4 3/4 %

Knygelių sąskaitos
Chicago Savings moka patį aukščiausią dividendą, leidžiamą federaliniais patvarkymais, už knygelių sąskaitose laikomus santaupas. Dividendai apskaičiujami pusmečiais.

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance

- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U.S. Postal Stamps Machine Service
- Sell and redeem U.S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-in Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE

Tel.: GR 6-7575

Barbara Hancock stovi prie didelės sagu krūvos. Jai teks išsintinėti ir išdalyti 40 milijonų sagų, kuriose įrašyta "Esu mylimas". Žmonės geriau nusiteikia, kai žino, kad yra mylimi.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4 % MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4 % TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$4.00
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	vienam mėnesiui	\$1.50

10 cents per copy, 10 c. on Saturday	Užsienio:	metams	\$21.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$11.00	
Chicagoje ir priemiestiuose	vienam mėnesiui	\$2.50	
metams	\$16.00		
pusei metų	\$8.50		
trims mėnesiams	\$4.50		
vienam mėnesiui	\$1.50		

Kitose JAV vietose:	metams	\$14.00
	pusei metų	\$7.50

NAUJIENŲ ofisas atidarys kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Altas liudijo

Demokratų platformos komitetui

Praeitą penktadienį, rugpjūčio 23 dienos rytą, Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė liudijo Chicagoje posėdžiavusiai JAV Demokratų Partijos platformos komitetui. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas Povilas Dargis taip pat buvo pakviestas padaryti pareiškimą demokratų platformos komitetui, bet jam atrodė, kad nebuvo reikalo du panašius pareiškimus daryti. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra Alto narys, pats Dargis yra Alto vicepirmininkas. Alto atstovai, kalbėdami Amerikos lietuvių vardu, kalbėjo ir SLA vardu.

Alto pirmininkas inž. Eugenijus Bartkus, platformos komiteto pirmininko paprašytas tarti žodį lietuvių vardu, padarė trumpą pareiškimą apie Sovietų Sąjungos karo jėgų įsiveržimą į Čekoslovakiją ir nepriklausomos valstybės okupaciją. Bartkus stebėjosi dabartine Lenkijos vyriausybe, kuri, paklausiusi Sovietų Sąjungos, taip pat pasiumė savo karo dalinius į Čekoslovakiją. Vladislavo Gomulkos vadovaujama lenkų valdžia yra gavusi nepaprastai didelę ekonominę paramą iš Amerikos. Ji bandė sudaryti įspūdį, kad ir Lenkija yra pasiryžusi nusikratyti sovietų priespaudos, o dabar ta pati lenkų valdžia padeda rusams pavergti laisvės siekiančią čekų tautą.

Įteikęs komiteto pirmininkui savo pareiškimą, inž. Bartkus paprašė leisti Dr. Pijui Grigaičiui, Alto pirmajam vicepirmininkui, išdėstyti Amerikos lietuvių pageidavimus. Dr. Grigaitis, trumpai priminęs Alto istoriją ir atliktus darbus, paprašė platformos komitetą prašyti pasisąžinėti ir ateityje nepripažinti prievarta padaryto Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Lietuviai, latviai ir estai niekad nenorėjo būti įjungti į sovietų imperiją.

Be to, Dr. Grigaitis prašė demokratų platformos komitetą prašyti pasisąžinėti, kad Demokratų Partijos atstovai krašto administracijoje ir kongrese darys viską, kad rusų pavergti Lietuva, Latvija ir Estija galėtų atgauti nepriklausomybę. JAV pareigūnai turi padėti atšaukti sovietų karo ir policijos jėgas iš pavergtų kraštų, kad lietuviai, latviai ir estai galėtų laisvai sudaryti savo valstybės ir savivaldybės organus. Baigęs pareiškimą, Dr. Grigaitis padėjo komiteto nariams, kad jis sutiko išklausti Amerikos lietuvių.

SENIAI TAIP REIKĖJO PASISAKYTI

Dirvos žodis dėl PLB trečiojo seimo. — Trečiojo seimo proga parengimai. — O kas toji Lietuvių Bendruomenė. — Jos paskirtis. — Jos dabartinis tuščiažiedis.

Jei toks čia atpasakojimas iš Dirvos Nr. 87 tilpusio straipsnio PLB Seimas ir Bendruomenė pasisakymas būtų tilpęs Naujienose, jos būtų buvusios kaip kurių bendruomenininkų purvais apdrabstytos, bet štai apie tai prabilo Dirva, uoli Lietuvių Bendruomenės rėmėja, jos garbintoja.

Štai ką pasako Dirva apie PLB seimo proga būsimas pramogas:

PLB Seimo rengimo komitetas yra pramatęs šio stambaus masto lietuvių susirinkimui visą eilę pramogų, kurių išlaidoms padengti reikia ne tik gausaus dalyvavimo, bet ir geroko kišenių patuštinimo. Šiandien pramogos kainuoja, dėl to niekas turbūt, neabejoja. Gal dėl tos priežasties, kaip ir kitiems didesnio pobūdžio rengimams ruošiantis, pasipila ilgi reklaminio pobūdžio straipsniai, nepaliamam šaukliui ir raginėjimams, kviečiantieji Seime gausiai dalyvauti, visur jame reikštis ir t. t. ir t. t. Kartais atrodo, kad Seimas sudarys visą mūsų bendruomenės gyvenimo ašį, kurią New Yorke pasukus, pasakui jau viskas savaime gerai riedės.

Žinoma, tokia proga pramogos būtinos, bet visa "pagal Jurgį ir kepurę". Tos pramogos lankytojams kaštuos tarp 20-50 dolerių. Pensininkų pinigėms neprieinamos, o ir mažiau uždirbantiems didokos išlaidos. Bus gerai, jei tos pramogos nesudarys nuostolių. Linkėtina, kad pelno liktų, bet nepamirština, kad šie metai sukaktuviniai kovos metai. Numatyta tiems reikalams surinkti 1000,000 dolerių? Ar jau bent

Vėliau trumpą pasiūlymą demokratų platformos komitetui padarė inž. Antanas J. Rudis, buvęs Alto pirmininkas. Jis patarė demokratams sudaryti Laisvės Komitetą, kurio nariais galėtų būti tiksliai Amerikos piliečiai, žinantieji kas darosi Rytų Europoje ir kituose sovietų imperialistų pavergtuose kraštuose. Inž. Rudis įtikinėjo platformos komiteto narius, kad Laisvės Komitetas galėtų būti JAV vyriausybės ir kongreso narių patarėjas, nes šio komiteto nariai geriau pažįsta komunistus ir jų siėkimus. Inž. Rudis taip pat platformos komitetui įteikė paruoštą pareiškimą.

Amerikos Lietuvių Taryba liudijo Republikonų ir Demokratų platformų komitetams. Amerikos politikai yra susipažinę su milžiniškos Amerikos lietuvių daugumos pageidavimais. Visi lietuviai atidžiai stebės, ką JAV politikai prašys į platformas.

bus verta dėmesio, kai jo Kultūros Fondo lėšomis bus kuriamos mūsų kultūrinės vertybės ir skleidžiamos ne to fondo išdininko dėka, o pakankamai lėšų sunešusios organizuotos bendruomenės. Bendruomenė bus verta ty 50% lėšų, sutartų dantis su politiniais mūsų veiksniais, kada prie ty lėšų sukaupto bus prisidėta ne vien tik pasidalinimui to, ką sukauptė prel. Balkūnas su adv. Ošlapu".

Čia nieko nei nepridėsi, nei atimsi. Tiek prisimintina, kad Lietuvių bendruomenė įkurta lietuvių kultūros darbui. Iki šiol jos viršūnės tik puošėsi svetimomis plunksnomis ir žnaibiojo politinius veiksnius kaip mažai ar nieko neveikiančius. Taikstėsi ir tebesitaiksto atstoti vėton politinių veiksnį ir "ūra-voti" pagal vienos politinės grupės dūdas.

Gerai, kad pagaliau ir Dirva susiprato atvirai pasisakyti, tuo palengvins ir kitiems darbą Lietuvių Bendruomenę įstatyti į jos statutą numatytas darbo vėžes. Gal dabar praregės ir tie, kurie iki šiol ne tik buvo apkurptę, bet ir regėjimu sumuokę.

J. Vlks.

CICERO

ATOSTOGŲ ATGARSIAI

Antanas Martinonis išvyko į rytines valstijas giminaičių aplangyti, praieities, jaunų dienų prisiminimais su jais pasidalinti. O anuomet buvo laikai!

Ten paviešėjęs, Martinonis grįš į Cicero. Čia draugai, plati pažintis. O kur draugai, ten smagiau ir senas dienas praleisti.

Jurgis Breivė, JIB laboratorijos vedėjas, išskrido Europą: paviešėti, senus bičiulius atlankyti. Tai savo rūšies atostogos.

Bet tai ne viskas. Breivė biznio žmogus. Tad žiūri progų savo išradimui JIB plėsti. Kai kas jį žiūri kreivai. Tai jį dalykas. O aš sakau: pirma išbandykite, tada sakykite.

Na, būsimė sveiki gyvi, tai sulauksime paties "boso" pareiškimo.

Didysis Naujienų dienraščio piknikas buvo sėkmingas. Oras — lyg tikra dovana. Svetelio iš įvairių kolonijų. Tik visi pasigėdo rockfordiečių, o jie buvo pasisąžinėję.

Dienraščio Draugo piknikas artinasi. Teko nugirsti, kad jis būsiąs vienas ir didžiųjų.

Taip atrodo Anglijos ugniagesiai, dalyvavę užsidegusio lėktuvo gesinimo darbuose. Didelius gaisrus dabar gesina chemikalų putomis.

Bet, aišku, tai priklauso nuo oro, kurio mes nekontroliuojame.

Baigsis vasara, baigsis ir piknikai.

Jaunųjų lietuvių filatelistų paroda rugsėjo 14 - 15 dienomis Sv. Antano parapijos salėje. Tai pirmas jų pasirodymas viešumoje, plačiąjai publiškai. Bet jų darbai, pasišventimas yra žinomi seniai.

Kaip senesnieji, taip jaunieji ruoškimės jų parodą atlankyti.

Draugijų, klubų susirinkimai prasidėjo su rugsėjo mėnesiu. Nariai, atlikime savo pareigas.

Mokestis turi būti pirmoje vietoje. Ir tautos reikalai neturi būti užmiršti. Su rudens pradžia atgykime, lankykite kad dar esame veiklūs ir savos tautos reikaluose.

Cicero D.

Derybos dėl parado

Organizacija, pasivadinsi "Nacionaline Mobilizacija Karui Baigti", prašė Čikagos miesto leidimo paradiui surengti rugpjūčio 28 d. Miestas nesiskubino prašomo leidimo duoti.

Todėl organizacija kreipėsi į Apskritis teismą, prašydama įsakyti miesto pareigūnams

prašomą leidimą duoti. Trečiadienį, rugpjūčio 23 d., teisėjas Lyneti prašytojų argumentus išsklausė.

Miesto pareigūnai paaiškino, kad paradiui leidimą jie gali duoti, pavyzdžiui, nuosaulesmis, kad ir paežerės gatvėmis. Bet prašytojai leidimo nori ruošti paradą į stokjardus, kur ir be jų spūstis bus didelė dėl Demokratų partijos konvencijos.

Be to, miestas sutinka leisti paradą dienos metu, pav. 4 val. popiet. O prašytojai nori ruošti paradą vėlokai vakare. Na, ir bylinėjama teisme, ir vis civilinių teisių pripažinimo vardu.

Teisėjas Lynch pasakė, kad sprendimą jis paskelbs ketvirtadienį.

Nekoks komplimentas dainotojui

Illinois valstybės mugėje gubernatorių Shapiro kartu su kitais padainavo buvusio gubernatoriaus Otto Kerner garbei "Happy Birthday". Daina buvo transliuojama per radiją. Už poros dienų gubernatoriaus gavo iš Galesburgo piliečio Hatfieldo tokio turinio laišką: Malonu buvo girdėti Tamstos dainą. Bet malonėkite daugiau nebedainuoti. Tamstos balsas susprogdino dvi mano radijo tubas.

SPAUDOS PABIROS

Iš ciklo: "Poetas ir revoliucionierius"

Juliaus Janonio - Vaidilos Ainio — poetinė kūryba ir jos vertinimas

2

"Oi, ažuolai, žalias medis,
Ko nebežaliuojai?
Kur pradingo žali lapai,
Kad nebemirguoja?
— Pasikėlė vėtruzėlė, —
Išlaužė šakeles;
Išnešiojo vėjas lapus
Po visas šakeles.
Kurie krito prie kalnelio,
Tie ilgiau išbuvo;
Kurie krito slėnoį vietoj, —
Tie tuojau supuvo...
Tie lapeliai nukrisdami
Teisybę parodė, —
Kad mums mieliems
brožuželiams
Dalis nevienoda.
Vienam skyrė tetušėlis
Bėrajį žirgelį,
Antram skyrė tėvužėlis
Kietajį vargelį.
Vienas jojo pas mergelę
Linksmi dainuodamas,
Antras ėjo į karužę
Graudžiai raudodamas..."

Sios dainos žodžių kirčiavimas, tą dainą dainuojant, būdavo visai kitoks, negu mūsų įprastinėje, tuo labiau rašytinėje

kalboje. Šitoji daina Janonio versijoje yra tokia:

"DU LIKIMU

Du jaunuojų bernužėliu
Pro likimą ėjo;
Jiem laimelė — lėmėjėlė
Ateitį žadėjo:
Turtinajam švytrų karda,
Ristajį žirgelį,
O beturėiui jautrią širdį,
Kietajį vargelį.
Turtinajam mergužėlės
Vainikėlius pynė,
Bet jis draskė juos, ir žirgas
Juos po kojom mynė.
Vargdienėliui nieks nepynė
Iš gėlių vainiko,
Nes turtingas jas išskynė,
Vien stiebus paliko.
Ką sutiko turtingasas,
Tą kardu kapojo;
Skurdas, ašaros teliko,
Kur tik jis prajojo.
Ką sutiko vargdienėlis,
Tam graudžiai dainavo,
Tą graudino, tą ramino,
Tą saldžiai liuliavo...
Turtinajam pasimirus
Kunigai lydėjo,
Paskui karstą vargdienėlio
Ubagai teėjo."

(1914. VI. 6.)

Bendro pobūdžio Janonio poezijos iliustracijas baigiamo labai populiariu Lietuvoje tapusiu, ir dabar dar daugeliui tebežinomu eilėraščiu

"KUMECIO DAINA

Trauk, bėrut, trauk greičiau, —
Poną einant pamačiau.
Jis ir vėl mane rūgos
Neišvairus nė vagos.

Kiek jau priariau vagų!
Gal tiek pat, kiek man vargų.
Trauk, bėrut, trauk greičiau!
Ponui rūmus pastačiau.

Trauk, bėrut, o pačiam
Reikia dirbti alkanam:
Duonos kėsnio neturi,
Nors ariu, ariu, ariu."

(Šiauliai, 1914 m.)

O dabar susipažinkime su tuo pačiu poetu Janoniu, tik jo antrąjį charakterio bruožą vaizduojantį požymį: su Janoniu poetu - revoliucionierium:

"KOVOTOJŲ GIESMĖ

Kas vargo rėtėjį nedrįsta numesti,
Tas laisvas niekuomet nebus;
Kas duodas lyg jautis papiauti nuvesti, —
Aršiausias neprietelis mūs.

Mes trokštame laisvės, už laisvę kovojam,
Už laisvę žmonijos visos...
Negailimės nieko ir viską aukojam!
Laimėt ar negrįžt iš kovos!...

Ramumo neranda nuožmieji skriaudikai,
Jie bijo, jie dreba prieš mus.
Į laimę gi, broliai! Salin, apgavikai,
Vedę į klaidingus kelius!"

(1914 m.)

"NAUJASIS RYTAS

III

Ar regėjai Naujo Ryto rausvą varšą?
Ar girdėjai iškilmingą varpo garšą?
Ar girdėjai pilną džiaugsmo laisvės dainą?
Juk tai Rytas, Naujas Rytas eina!"

Ar girdėjai, kad jau vargas liuosas tapo?
Ar žinai, kad prie vergijos stovim kapo?
Jei žinai, tai trauk galingą laisvės dainą:
Te greičiau prakilnas Rytas eina!"
(1914 m.)

Eilėraščių "Naujasis Rytas" yra trijų dalių. Čia paduota tik trečioji dalis. Šiai to eilėraščių daliai muzikė Dirvinskaitė Aleksandra yra parašiusi muziką. Ši daina dar ir dabar tebedainuojama kai kurių solistų Amerikoje. Kompozitorius Mikas Petrauskas, gyvendamas Amerikoje, yra parašęs muziką Janonio "Kalviui" ir kai kuriems kitiems Vaidilos Ainio eilėraščiųams. Tuo būdu Janonis yra pažįstamas ir vyresniosios kartos lietuviams — dainų mėgėjams Amerikoje.

Pirmojo pasaulinio karo metu (1914 ar 1915 m.), kai Rusijos caro armija buvo įsivėlusį į to meto skerdynes su vokiečiais, Janonis sukūrė eilėraščių:

"Ir vėl valdovas — kraugerys
Parengtą jam žmogieną ris
Ir karštą kraują gers,
Ik kol sulauks tokios dienos,
Kada parentų žmogienos
Salin jo sostą vers.

O ko! jo sostas da šmėkšos,
Jums nematyt jokios tiesos:

Visur visi jus skriaus,
Pasaulis laisvę teišvys
Ir laimės saulė teušvys,
Kai sostą jo sugriaus"

1917 m. sausio mėn. 12 d., kalėdamas Petrapilio "Kryžių" kalėjime, parašė tokį revoliucinį kūrinių:

"Pasilėti da ne laikas,
Tai da tik kovos pradžia.
Nors jau dreba bet da laikos
Biurokratinė valdžia.

Varžo žodį, varžo spaudą,
Varžo, gniauzia draugijas,
Kas dorešnį žmogų gauda,
Siundo žabalas gaujas.

Provokuoją kaip įmano,
Susitelkusius draugus,
Lieja plautį kraujo tvaną,
Sėja kritusiais laukus.

Pasilėti da ne laikas, —
Tai da tik kovos pradžia,
Nors jau dreba, bet da laikos
Biurokratinė valdžia."

Kažin, kur atsidurtų šito eilėraščių deklamuotojas mokyklinėje šventėje ar viešame kokių nors iškilnių susirinkime dabartinėje Lietuvoje? Ypačiai pakeitus eilutę: Biurokratinė valdžia" į "Komunistinė valdžia". Šis eilėraščių tarytum rašytas lietuvių poeto II-jo pasaulinio karo pokario laikotarpiu, kai 1945 - 52 m. lietuvių jaunuoliai kovėsi su komunistiniu okupantu ir jo pakalikais gintinėje žemėje.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofisio telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAIBrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą,
jei neatšiliepija, skambinti HU 8-3222

Telef. PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir seštat. tiksliai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., seštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr.,
ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir
seštat. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepija, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-4847

DR. BR. GAIZIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREE
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštat. uždaryta
Ofisio tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Atostogose nuo birželio 28 dienos
iki liepos 28 d.

Ofisio tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 6-8 val. po pietų. Seštat. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirm. nuo 6-8 v. v., antr., ir
ketv. nuo 9 iki 11-tos ir nuo 6 iki 8
val. v., penkt. nuo 9 iki 11 ryto.
Kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofisio telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiadienį,
penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

NAUJIENŲ PIKNIKAS IR ALVUDAS

Šiame Naujienų rudeniniai-
me piknike rugpjūčio 18 d.
Alvudo sekcija buvo itin gyva.
Gyva vaikais, dėl kurių Alv-
vudo veiklieji nariai susirenka
vykdyti šios organizacijos idė-
jinę paskirtį, kur tik reikia
prisidėti prie kultūrinio vaikų
ugdymo.

Pramoginiame parengime,
jei yra vaikų, turi pramogau-
ti ir jie. Čia Alvudo vaikų
teatro direktorius Alf. Brinka
ka jau nuo ankstybos popietės
sukvietęs vaikus, gvildeno su
jais daugelio žaidimų ėjimus
teorijoje ir vykdė praktikoje,
be pertraukos iki pavakario.

Malonu buvo pačiam Brin-
kai turėti padėjėjų, o stebėto-
jams matyti jauną vyrą iš stuo-
mens ir iš liemens lankstų,
dviejų vaikų tėvelį, kuris at-
rodė geriau tikėtį čia pat greta
žaidynių aikštės esančioje šo-
kių salėje į muzikos taktą mik-
linti kojas ir linksmintis. Bet
Richardas Paulauskas su retu

uolumu dirbo su vaikais. Pa-
gyrimo verta ir Virgutė Nor-
vaišytė (13), sumaniai padėju-
si tvarkyti mažesnius vaiku-
čius.

Kiek vėliau žaidimams įsis-
maginus, prie šio būrio prisijū-
ngė ir Saulių dramos teatro
aktorius Juozas Valentinas.
Kai žaidžiant virvės traukimą
vaikai lygiomis pasidalinę sa-
vitarpy rungtyniavo, tai rungt-
ynės vyko jau tarp suaugusių
vyrų Valentino ir kitų, kas su-
kėlė gardaus juoko žiūrėto-
juose.

Po žaidynių vaikai buvo vai-
šinami arbūzais, arbata ir gi-
ra.

Alfas Brinka su R. Pau-
lausku surežisavo parodą.
Automobilyje su priekaba Jo-
nušo maršams griežiant, bu-
vo vežamas (St. Terminas)
virš 40 vaikų maskaradas. O
klounu pasivertęs Alf. Brinka,
stovėdamas vežimo priešaky-
je, prilaikė lentą su išrašytomis
Naujienų štabo pavardėmis:
Pijus Grigaitis, Kostas Angus-
tas, Martynas Gudelis, Juozas
Pronskus ir Algirdas Pužaus-
kas. Vežimo šonuose, vaikus
pridabodami ėjo Anelė Kirvai-
tytė, R. Paulauskas, Leonas
Šulaitis ir J. Valentinas.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiliepija, tai telefonai: GI 8-6195

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)

Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAIBrook 5-8063

GRADINSKAS

VIRŠ ŠIMTO
RADIJŲ • PATEFONAI
MAGNETOFONAI • TV
HI-FI STEREO APAR.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
adienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakarūškos: Pirmadieniais 7 v. v.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS

Automobilai — Sunkvežimiai

KURIAM GALUI

MOKETI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE
NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR

SALES

"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT

4030 Archer VI-7-1515

MIRĖ AUGUSTAS FRENZELIS

(Atkelta iš 2-ro psl.)

lietuvis neišėjo nepavaišintas,
nepaguostas be bandymo jam
padėti. Net vėlionies politiniai
priešai, ir tie atidavė jam pa-
garba kaip žmogui, nors jo gerus
darbus politikos srityje šmeižė.

Lietuvių tautoje juk yra ana-
pus ir čia imigracijoje gerų,
darbščių, vašiungų lietuvių. Vė-
lionis Augustinas Frenzelis yra
toks pavyzdys. Jis dirbo lietu-
višką ir laisvinimo savo tautos
darbą ne tik nieko nereikalauda-
mas, bet jam aukodamas: anais
laikais daugiau už kitus. Vėlio-
nies laikais Toronto lietuvių ko-
lonija buvo viena iš gyviausių
ir veikliausių visoje Kanadoje.

Prie vėlionies darbų gal būt
teks dar prie progos sugrįžti. O
dabar galima netekus retų savy-
bių tautiečio. Didžiausia užno-
jauta, žmonai, giminėms ir drau-
gams.

J. Novogrodskas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIULIS

St. Petersburg, Fla., gyventoja Juni Dunklin mėgsta tepti ot senus
kaulus. Vieni sugeria įsosis dažus, o kiti dažai labai lengvai slysta.
Nutepti kaulus ji labai lengvai parduoda krautuviniškams.

**500,000 prašo užregistruoti
jų ginklus**

Rugsėjo 1 d. šių metų pra-
deda veikti įstatymas, reika-
laujantis Illinois valstybės gyven-
tojus užregistruoti turimus
šaukiamus ginklus. Iki šiol
daugiau negu 500,000 ginklų
savininkų padavė prašymus
ginklų leidimui gauti. 360,000
prašomų leidimų jau išsiunt-
nėta užregistruotiems. 250
prašymų nepatenkinta — tai
tokių aplinkanti, kurie yra bu-
vę proto ligoninėse arba turi
kriminalinį rekordą. Dar 140,
000 kortelių ruošiami išsiųsti
prašantiems.

**Skundžiasi katalikų
bažnyčios palankumu
negrams**

Grupė negrų, Romos katali-
kų bažnyčios parapijų narių
Čikagoje, skundžiasi bažny-
čios vyriausybės nepalanku-
mi jiems, negrams. Grupės
vardu kalbėdamas L. Roscoe
Boler pareiškė, kad keletą
kartų jie mėginę ir vieną ir kitą
bažnyčios aukštesnį atstovą
sujunginti negrų parapijų dva-
siniais ir mediagininiais reika-
lais, bet neradę pritarimo.

Boler sako, kad jie mėginę
pasimatyti su vyskupu Wm. E.
McManus, kurs yra parapiji-
nių mokyklų superintenden-
tas, bet negavę progos. O ne-
grų parapiinės mokyklos esan-
čios perpildytos mokinių, kai
kurių mokyklų pastatai nuskur-
dė ir reikalingi pagerinimo.

Kitą vertus baltųjų kai ku-
riose parapijose mokyklose,

kaip pav. Fenwick mokykloje
Oak Parke, juodveidžių mo-
kinių visai nenori priimti.

**Paauglių kelionė
liūdnai baigėsi**

Trečiadienio vakarą, rugp.
21 d., penki linksmi paaugliai
važiavo į šokius. Mašiną vai-
ruo Michael Somers, 16 metų,
gyv. 541 W. Dulles Road, Des
Plaines.

Illinois 62-me kelyje, Bar-
rington apylinkėje mašina nu-
krypo nuo kelio. Mėgindamas
nukrypimą išlyginti vairuoto-
jas pasuko ją perdaug į vidu-
rį kelio. Tuo metu atvažiuojan-
ti iš priešakio mašina kirtė į
paauglių automobilį.

Paseka: vairuotojas Somers
užmuštas, jo sėklėivė Susan
Ross 16 metų iš Elk Grove taip
pat žuvo. Kiti trys paaugliai
Susan Halpenny 17 m., James
Jones 17 m. ir Debby Pressly
16 m. guli sunkiai sužeisti El-
gino ligoninėje. Liūdnas ke-
lionės galas.

Russel Franz 36 m. iš Forest
Glenn, antros mašinos vai-
ruotojas, taip pat sunkiai su-
žeistas.

**Susirinkimų ir rengimų
PRANEŠIMAI**

— Joniškėčių Labdarybės ir Kul-
tūros Klubas pirmas susirinkimas po
vasaros atostogų įvyks antradienį,
rugsėjo 3 d., Ponusko salėje, 4500 S.
Talmán Ave. 8 val. vak. Visi nariai
ir narės prašomi gausiai dalyvauti.
Aptarsime klubo reikalus, nes yra
daug. Po susirinkimo visi dalyviai
bus pavalinti, klubo kasa padengs iš-
laidas. M. Urbelis, nut. ras.

STASYS ŠIAUČIŪNAS

Gyv. 2511 West 69th Street

Mirė 1968 m. rugpjūčio mėn. 24 dieną, 5 val. ryto, sulaukęs 57
metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Joniškio miest.

Amerikoje išgyveno 19 metų.

Palko nuliūdę: brolis Jonas su žmona Adele ir dukra Adele, 2
pusbroliai: Dr. A. Maciūnas ir Dr. V. Maciūnas, pusseserė Aldona
Motuzienė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Buvo Lietuvių Bendruomenės Čikagos Apygardos pirmininkas.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st
Street.

Antradienį, rugpjūčio mėn. 27 dieną 9 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į P. Sv. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulin-
gų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Stasio Šiaučiūno giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojantose ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Brolis, pusbroliai ir pusseserė su šeimomis.

Laidotuvių Direktorai Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

**SMOKEY'S FRIENDS
don't play with
matches**

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1229

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYCIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
KALBOS VESTA
REpublic 7-3400 REpublic 7-8001

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

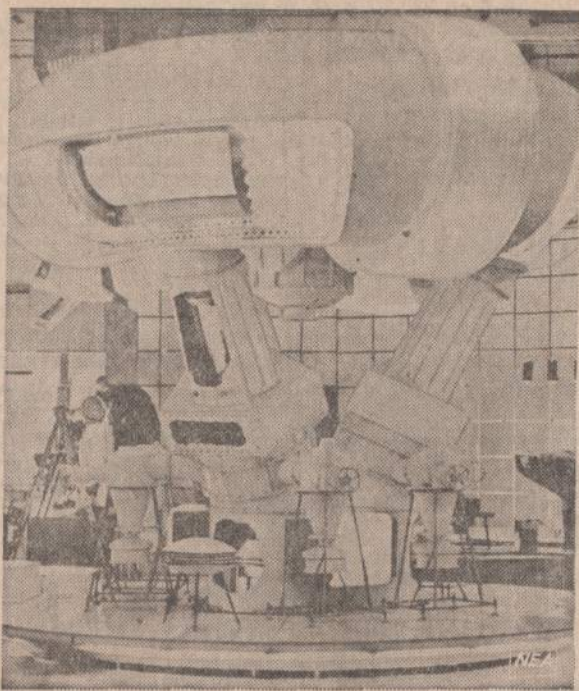
L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228
BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Sovietų valdžia dalyvauja Londone ruošiamoje didelėje parodoje. Toje parodoje rusai turi mokslo skyrių. Tame skyriuje jie yra pastatę mašina atomui skaldyti. Paveiksle matome parodoje stovintį sovietų mašinos modelį atomui skaldyti.

Lietuvių Evangelikų Jaunimo suvažiavimas

Amerikos ir Kanados Lietuvių Evangelikų Jaunimo suvažiavimas įvyks rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1-2 dienomis (Darbo dienos savaitgalį) Camp Sears, Pullman, Michigan, maždaug 145 mylios nuo Čikagos.

Suvažiavimo programoje suklika dalyvauti šie asmenys: Adolfas Brinkis, Valteris Bendikas, kun. Povilas Dilys, Dr. Algirdas Jurėnas, Dr. Algirdas Kelertas, Raminta Lampsatyte, Martynas Trakis, Irena Timpaite, Irena Srugyte, Algimantas Kleinaitis, Rimas Vėžys, Dr. Jurgis Anysas, Valteris Kiaupa, Erika Dilyte.

Pacią pagrindinę suvažiavimo programą užpildys pats jaunimas, diskutuojamas "Tautinio apsisprendimo" ir "Dabartinės krikščionybės būklės" klausimus. Bus diskutuojama simpoziumuose ir paskirais būreliais: Suvažiavimo vakarai bus skirti lauzni, filmoms, šokiams, literatūrai ir Vydūno minėjimui.

Suvažiavimo reikalais prašome kreiptis į Eriką Dilytę, 1942 No. Spaulding, Chicago, Illinois, tel. 312 — HU 9-3397. J. P.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

O čia skundai prieš policiją

Grupė juodžių, pasivadavusi "apylinkės veikėjais", kreipėsi į Demokratų partijos vadovybę prašydama sudrausti Čikagos policiją. Girdi, visi tie policijos pasirušimai tvarkai palaikyti

demokratų konvencijos metu gali išsauti riaušes.

Kita negrų grupė, vadinama Woodlawn Organizacija, savo buveinėje 1135 East 63rd St., spaudos atstovams pareiškė, kad Čikagos policija esanti brutali negrams be jokios priežasties. Jų advokatas E. Duke Mc Neil reikalauja didesnės negrų atstovybės policijos skyriuje, kuriame nustatomos policijos veiklos gairės. Kiek pagrįsti šie ir panašūs skundai, tai jau tenka suabejoti.

Bomba armijos punkte

Anksti pirmadienio rytą buvo įmesta naminio darbo bomba (Molotovo kokteilis) į J. V. Armijos rekrutų ėmimo punktą 2514 N. Lincoln Ave. Per langą įmestas sviedinys pradėjo gaisrą, kuris tačiau greitai buvo užgesintas ir žalos mažai tepadarė.

Atrodo, ruošiasi riaušėms

David Dellinger, National Mobilization Committee to End the War in Vietnam vadovas, ketvirtadienį pareiškė, kad jo bendrai maršuos į Demokratų konvenciją ateinantį trečiadienį, ar turės miesto leidimą, ar neturės. Jei neturės, o maršuos, tatau jau kvepia smurto provokavimu.

Planuojamas naujas \$100,000,000 pastatas Čikagoje

Mėras Daley ketvirtadienį paskelbė, kad Standard Oil Company of Indiana planuoja naują pastatą savo centralinei buveinei Čikagoje. Pastatas kaš-

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GUARD NEEDED

School crossing.

Guard needed at corner of Lincoln Avenue & Army Trail Road in Addison. Also May St. and Army Trail Road. Salary \$1.65 per hour. Uniform supplied by Addison Police Department. Men or women may apply.

Call 832-2171 or in person at Police Department, 130 W. ARMY TRAIL ROAD, ADDISON, ILLINOIS

PAYROLL CLERICAL

Village of Addison employment opportunity. Paid vacation. Life and hospitalization plan. 40 hours week. IMFR retirement program. Sick leave. Longevity pay after 3 years. Yearly salary \$352 per month to start.

Apply Villa Hall, 130 W. ARMY TRAIL ROAD, or call ADDISON, ILLINOIS 543-4100.

PORA SEIMININKĖ — NAMO PRIZIERE TOJAS

Reikalingas patyrimas ir rekomendacijos. Barrington apylinkė, gyvenimi vietoje ar kitur. Reikia kalbėti kiek angliskai. 664-2955 arba MO 6-1500 Miss HILDUM

tuosias apie \$100,000,000. Jo vieta — į rytus nuo Prudential kompanijos pastato. Jis būsiąs aukštesnis už Prudential pastatą 41 aukšto, bet žemesnis už Hancock pastatą 100 aukštų. Naujo Standard Oil kompanijos namo statymą tikimasi pabaigti 1972 metais.

Ispėja apie kišenvagių pavojų

Jaunių teismo teisėjas Saul A. Epton praneša, kad pastaruoju laiku Čikagoje padidėjo kišenvagių veikla ir moterų rankinukų pagrobimai. Teisėjas įspėja vyrus saugoti savo pinigines, o moteris rankinukus ypač Demokratų konvencijos dienomis.

7,500 spaudos ir radijo darbuotojų konvencijai

Apskaičiuojama, kad apie 7,500 spaudos, radijo ir televizijos darbuotojų vienokiu ar kitokiu būdu teks žinias iš Demokratų konvencijos ir darys pranešimus apie ją.

Tikisi \$250 iš kiekvieno svečio Čikagoje

Apskaičiuojama, kad vidutiniškai kiekvienas svečias, atvykęs Čikagoje Demokratų konvencijos proga, išleis mieste per 5 dienas \$250. Tai iš jų Čikagos biznierių tikisi turėti \$12,500,000 biznio.

Tyrinėja pavojų kandidatams

Gandu, grąsinimų riaušėmis ir bendrai smurto žygiais ryšium su Demokratų konvencija Čikagoje netruksta.

Vieną gandą, kad esama samoklo konvencijos metu kandidatams nužudyti, net prisaikintųjų (Grand Jury) teismas ėmė tyrinėti. Norima patirti iš kur tie gandai kyla.

TRUMPAI

— Dailininkas Zenonas Kolba, Čiurlionio galerijos įkūrėjas, lietuvių tautos genocido pados iniciatorius, baigia parengti genocido parodą išstatymui, Z. Kolbai vadovaujant Čiurlionio galerijoje buvo sutelkta virš šimto meno kūrinių nepriklausomai Lietuvai.

— Lietuvių tautos genocido paroda, kurioje bus išstatyti dokumentai parąškinti nuotraukomis, rengia Amerikos Lietuvių Taryba, vadovaujama Eugenijaus Bartkaus. E. Bartkus išsivijoje subrendęs veikėjas Amerikos Lietuvių Taryboje atstovauja Lietuvių Tautinę Sąjungą.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

CHALLENGING OPPORTUNITY

MAINTENANCE FOREMAN — PLASTICS We are looking for a good assistant foreman or the No. 2 man who is qualified to move into the No. 1 spot in our maintenance dept. This man should have background in the maintenance of machinery and electro-mechanical equipment. Prior experience in the maintenance of injection molding, die casting, or molding equipment would be very helpful. This position offers an excellent opportunity for personal growth with a new growing company.

Send resume in confidence. — Call or visit DIRECTOR OF PERSONNEL J. E. INDUSTRIAL MOLDING GRANT PARK, ILLINOIS 60940 815-465-2111

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkių

ORDER FILLERS AND STOCK WORK Steady work. Good starting salary. Apply Warehouse Entrance. Between 2 P. M. & 4:30 P. M. TASH INC. 3417 N. HALSTED

NCR OPERATOR WANTED

IMMEDIATE OPENING FOR EXPERIENCED OPERATOR. Many benefits with profit sharing new office in Lincolnwood. Good transportation.

MR. KACYN Tel. 761-8300

CHOCOLATE DIPPERS MATURE WOMEN

Experienced one or two hand chocolate dippers. UNIVERSAL CANDIES PR 8-9580

TYPIST

We need one experienced rapid typist. IBM electric. Familiar with setting up letters. Some dictaphone in other gen. office duties. Co benefits. Good job for the right girl. Loop office. 427-0320 MRS. HARVEY

PATIKIMA MOTERIS

Bendram namų valymui. 1 darbo diena, pastoviai. Puiki transportacija. Evanstone. Rekomendacijos reikalingos. Turėti kalbėti kiek angliskai. DA 8-2093

GENERAL OFFICE

Immediate opening for dependable girl. Good typing required. Good working conditions. Call for appointment 523-1743 MIDWEST SPRING MFG. 4632 So. WESTERN

GOOD TYPIST required for small office of manufacturer. Duties will include general office work. Good starting salary & benefits. Apply between 9 A. M. and 1 P. M. WELCO CHEMICAL CO. 1300 W. MADISON, MAYWOOD

WANTED GIRL

TO DO TYPING, FILING. General office and billing. 5 day week. Good salary. Excellent transportation. Call Mrs. ROSE 924-1300

— Teodoras Blinstrubas, JAV LB Tarybos narys, PLB Seimo atstovas, Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininkas, vadovauja Alto organizacinei komisijai. T. Blinstrubas Lietuvių Fondo pradinio augimo laikotarpiu buvo LF pirmininku.

— Jonas Jasaitis, JAV LB Tarybos narys, Alto valdybos sekretorius, rugpjūčio mėn. 16 d. Konservatorių klubo pakviestas skaityti paskaitą Clevalande sve-timuose kraštuose gyvenančių lietuvių politinės veiklos klausimui. Paskaitoje J. Jasaitis plačiau palietė ir bendradarbiavimo su paverpta tauta reikalus.

— Kelionė į PLB Seimą New Yorke ir atgal, L. B. Čikagos Apygardos valdybos nuomojamu autobusu, tik 33 dol. Norintieji daugiau informacijų skubiai susisiektis su K. Avižieniu. Tel. 434-3190 nuo 5 val. iki 11 val. vakaro. (Pr).

— Didžiosios amerikiečių partijos stebi lietuvius. Parodykime, kad esame organizuoti ir skaitlingi. Gausiai dalyvaukime White Sox parke, Tarptautinėje dienoje V. Adamkui paremti. Šventė įvyks rugpjūčio 30 d. (penktadienį) 8 val. vak. Bilietai gaunami Margutyje, 2422 W. 67 St. (tel. GR 6-2242). Bilietai prie įėjimo — ne mūsų naudai. (Pr).

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SHIPPING-RECEIVING CLERK

Skokie manufacturer needs experienced man for full responsibility of Shipping & Receiving Dept. Salary commensurate with experience. Excellent opportunity for permanent qualified person.

CALL BOB SOBCEK HEAT EXCHANGERS, INC. 679-0300 An Equal Opportunity Employer

APPRENTICE

Young man to join the progressive company with opportunities for growth. Learn warehousing.

NORTHWEST FASTENER CO. 6343 GROSS POINT NILES MR. P. LOS 647-0177

INSPECTORS

Precision sheet metal parts. Openings available for experienced man. Must be able to work from blueprints at close tolerance.

Apply at once ABILITY METAL PRODUCTS CO. 5505 N. WOLCOT

GENERAL Warehouse Help

Full time. Excellent starting salary. Good place to work. Paid vacation and holidays.

Contact ANDY 449-6262 John Winds Imports 1101 TAFT AVE. BERKLEY, ILL.

WAREHOUSE HELP

Experienced Packers, Checkers, Order Fillers. Apply Warehouse Entrance between 2 and 4:30 P. M. TASH INC. 3417 N. Halsted

REPAIRMAN

For ladies handbags. Full time. Excellent salary. Good place to work. Paid vacation and holidays.

Contact ANDY 449-6262 John Winds Imports 1101 TAFT AVE. Berkley, Ill.

STOCKROOM AND DELIVERY FULL OR PART TIME

Permanent position. OAKTON CAMERA 5022 OAKTON ST. SKOKIE OR 3-6220

BOAT FOR SALE

Parduodamas laivas 1962 — 27' TROJAN 185 h. p. Sleeps 4. Well equipped. \$4,000 or offer. See JOSIE at

PISTAKEE MARINA 562-7401 392-3196

BUSINESS CHANCES

Biznio Progros TAVERNA, VALGYKLA IR MAISTO KRAUTUVĖ. Idealus biznis partneriams arba didelė seimai. 3 miegamų butas, pilnai įrengta virtuvė. MCHENRY, ILL. (815) 385-9873

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuviai. SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-4421

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMIS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PIRKITE KAI PIGU

7 KAMBARIŲ bungalow, centralinis gasu šildymas, 30 pėdų sklypas. 57 ir Maplewood. 3 BUTAI ir krautuvis patalpa. \$350 pajamų per mėnesį. 51 ir Kedzie.

ŠIMAITIS REALTY 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

5 ROOMS, 3 bedroom, 2 car garage. Overhead sewers. 35 foot lot. Side drive. Near Marquette Park. HE 4-6608

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

ST-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zopolis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 ir biznio. GA 4-8654 Site Farm Mutual

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTORA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos. J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav. Stabžiai, sankabos, transmisiijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motoru remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI

"NAUJENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

DIDELIS, GRAZUS 5 kamb., 10 metų mūras. 2 auto garažas. Aluminium langai. Įrengtas rūšys. Arti Pulaski. \$25,950.

NASLĖ PARDUODA švaru 4 1/2 kamb. mūra. Naujas gasu šildymas. 2 auto garažas. Apie 69-tą ir Talman. \$14,950.

8 KAMB. MEDINIS, apkalts, 2 aukštu namas Marquette Parke. — \$13,800.

8 APARTAMENTŲ MŪRAS, apie \$13,500 pajamų. Brangi vieta, naujas namas, pigi kaina. \$87,700.

GRAZUS 1 1/2 AUKSTO, 2 butų mūras. 5 ir 4 kambariai, apie 20 metų. Platus sklypas, 2 auto garažas, Marquette Parke. \$28,450.

MEDINIS — 3 butai. Labai platus sklypas, garažas. Atskiri šildymai. Marquette Parke. \$19,700.

3 BUTAI Marquette Parke. Gazu šildymai. Ceramic vonios, daug priedų. Garažas. \$28,500.

MODERNOS 2 butai po 6 kamb. Marquette Parke. Gazu šildymas. Karpetai, garažas. \$31,800.

5 1/2 KAMB. 12 metų mūras arti Nabisco. Centralinis oro vėsinimas. Įrengtas rūšys, garažas. \$27,500.

GERAS APKALTAS MEDINIS. 2 butai, 2 šildymai. Garažas. Arti mūsu. \$16,300.

APART. MŪRAS apie \$9,000 pajamų, ir daug kitų priedų, Marquette Parke. Platus lotas, garažas. \$59,500.

APARTAMENTINIS MŪRAS 20 butų supila apie \$27,000 pajamų. Vertingas ir gražus namas Marquette Parke. \$195,000.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME PARDUODAME, MAI-NOME

įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdrauda, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454

Simkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE TEL. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visoklausių nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūgdijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BY OWNER

6 room brick. Tiled kitchen, 3 bedrooms, dining or 4th bedroom, 2 full baths, 10 closets, gas heat. Big yard, patio & strg. house. Full basement. Appointment only PO 7-4186

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba Ir Remontas HEATING CONTRACTOR Irenzių naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irenzių vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiešuose. D o m a s Ž u k a u s k a s HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų VISOKIOS STOGŲ, rinitas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus i dedame. KAMINUS ISVALOME ir patalšome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778 Įkainavimas veikia, kreivokitės bet kada.